

งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

นายโกศล วิชัยกิจรัฐ

003311

ศูนย์วิทยพัสดุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

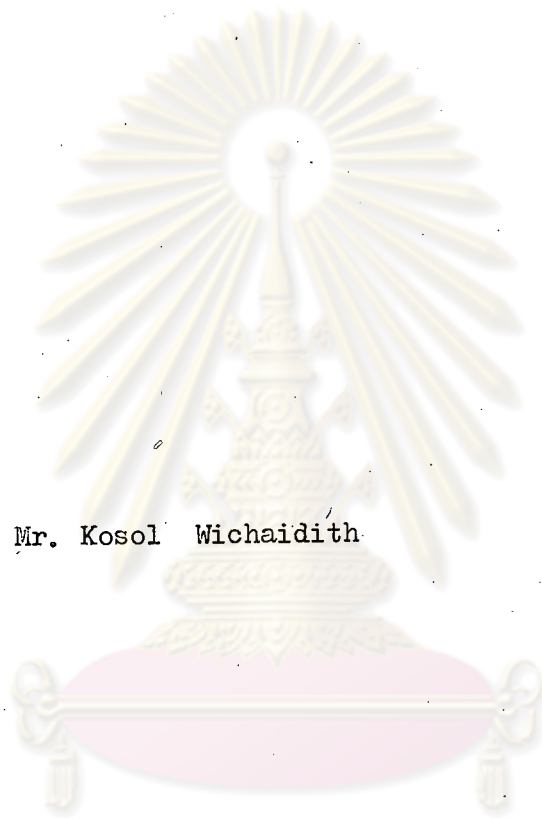
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE TASKS OF SECONDARY SCHOOLS

IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Kosol Wichaidith

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

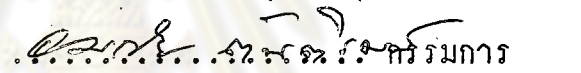
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ
คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ต้นดีเมธ)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิชญ์ สาคร)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิชญ์ สาคร

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย นายโกศล วิชัยศิษฐ์

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อ นายโกศล วิชัยดิษฐ์

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะงานด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและบริการ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร และปัญหาเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ใช้วิธีวิจัยแบบการศึกษาภาคสนาม (field study) โดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม ตลอดจนศึกษาเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ประชากรในการตอบแบบสอบถามมี 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ และประชาชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป 760 ฉบับ เก็บคืนมาได้ 634 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.15 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละของ

ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อคำถาม และแต่ละประเภทของงาน ตลอดจนหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของแต่ละประเภท

สรุปผลการวิจัย

1. การจัดองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา อาศัยหลักเกณฑ์ นโยบายของ กรมสามัญศึกษา หลักประชาธิปไตย โรงเรียนส่วนมากจัดโครงสร้างเป็นสายบังคับบัญชา สายเดียว ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นตรงต่อครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน มีการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้บริหารทำหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีผู้ช่วย 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายธุรการ นอกจากนั้นยังมีหัวหน้าสายวิชาต่าง ๆ รับผิดชอบงาน ในสายวิชาของตน มีโรงเรียนส่วนน้อยจัดโครงสร้างตามแบบที่มีหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่ปรึกษา มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียน การจัดองค์การได้จัดตามความจำเป็นที่สามารถปฏิบัติได้จริง ๆ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำแผนภูมิจัดองค์การ แต่ไม่ไ้บรรยาย ลักษณะงาน

* 2. โรงเรียนมัธยมศึกษาปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงินและบริการ ระดับปานกลาง ด้านกิจการนักเรียน วิชาการ บุคคล คอนข้างน้อย ส่วนงานบริหารด้าน ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

การปฏิบัติงานบริหารการศึกษาคงกล่าว พอจัดลำดับในการปฏิบัติมากน้อย ได้คือ งานธุรการ การเงินและบริการ ท่ามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคืองานด้าน กิจการนักเรียน งานวิชาการเป็นอันดับที่สาม งานบริหารบุคคลเป็นอันดับที่สี่ ส่วนงาน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอันดับที่ห้า สุดท้าย

3. ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหาร และปัญหาการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนมากคล้ายคลึงกัน และปัญหาคงกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมา จากการจัดโครงสร้างของระบบบริหาร และการปฏิบัติงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ของผู้บริหารโรงเรียน.

Thesis Title The Educational Administrative Tasks of Secondary
 Schools in Bangkok metropolis

Name Mr. Kosol Wichaidith

Department Educational Administration

Academic year 1976

ABSTRACT

Purposes of the Study

1. To study the organization of the administrative structure in secondary schools under the Department of General Education, Ministry of Education, in Bangkok metropolis.

2. To study the educational administrative tasks in these secondary schools, which included academic affairs; personnel management; student activities; school business and finance, services; and school-community relations.

3. To study the problems structure and administrative tasks in secondary schools under the Department of General Education, Ministry of Education, in Bangkok metropolis.

Methodology

The "Field Study Approach" was used, which included on-the-job observations, examination of documents, and personal interviews. Questionnaires were sent out to various groups of administrators, academicians, and people concerned in the administration of secondary

schools in Bangkok metropolis. A total of 760 questionnaires were sent out and 634 or 97.15 percent were returned. Data from the questionnaires were analyzed by computing the percentages of frequencies and the means of scores.

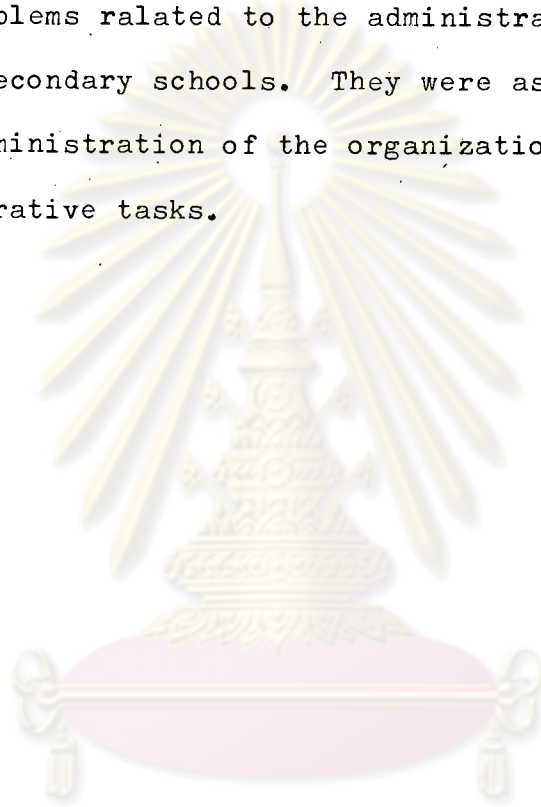
Findings of the Research

1. The organizational in secondary schools was in accordance with the policy of the Department of General Education, as well as with the democratic way of life. In most school there existed the "line" administrative structure. The principal had the highest administrative power and was authorized to make all decisions within the schools. The administration of academic, students activities, and and business affairs was assisted by three respective assistant principals who were appointed by the principal with the approval of the General Education Department. Other personnels consisted of department heads in charge of various tasks in the school. Some schools have "line and staff" structure together with an advisory committee to assist them in certain areas of administration. Many schools had organization charts but failed to spell out the job descriptions.

2. The school performance was rated medium on business affairs, school finance, and services. It was rated quite low on student activities, academic affairs, and personnel. The performance on school-community relations was low. When the above tasks were listed in order of importance and most/least frequently performed, they

appeared as follows: school business and finance, services; student activities; academic affairs; personnel management; and school-community relations,

3. The problems related to the administrative structure were similar in most secondary schools. They were associated with the results of the administration of the organizational structure and the five administrative tasks.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาให้ความร่วมมือช่วยเหลือ และให้คำแนะนำจากหลายท่าน คือ

รองศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ สาธร ผู้ควบคุมการวิจัย และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียบร้อยสมบูรณ์

อาจารย์ ดร.พิชัย บุรณะสมบัติ ช่วยตรวจร่างต้นฉบับ แก้ไขและให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ได้ช่วยแนะนำ ตรวจแก้แบบสอบถาม และให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้ให้ความกรุณาขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

คุณสุรชัย ชินโย ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการดำเนินงานของผู้วิจัย

คุณมาลัย ศรีทิพย์ ได้ดำเนินการในเรื่องการจัดพิมพ์จนเป็นรูปเล่มโดยเรียบร้อย

เหนือสิ่งอื่นใด หากความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีอยู่ ผู้วิจัยขอกราบมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ คุณแม่ คุณพ่อ และครูอาจารย์ ผู้ให้กำเนิดและประสิทธิ์ประสาทวิทยาการแก่ผู้วิจัย.

โกศล วิชัยศิษุ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฎ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฏ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
2 เอกสารอ้างอิงและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
งานบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา	9
งานบริหารวิชาการ	15
งานบริหารบุคคล	17
งานบริหารกิจการนักเรียน	20
งานบริหารธุรการ การเงินและบริการ	21
งานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	23

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3	การดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	27
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	27
	ประชากรและตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
	การเสนอข้อมูล	32
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	34
	โครงสร้างระบบบริหารโรงเรียน	38
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความเห็นของผู้บริหาร	41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความเห็นของนักวิชาการ	44
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความเห็นของประชาชน	48
	ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงาน	54
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	59
	บรรณานุกรม	76
	ภาคผนวก	81
	ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	164

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนแบบสอบถามจำแนกตามประเภท	31
2	ลักษณะประชากรที่ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งตามลักษณะเพศ	34
3	วิถีทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
4	อาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม	36
5	งานบริหารการศึกษาตามความเห็นของผู้บริหาร	42
6	งานบริหารการศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ	46
7	งานบริหารการศึกษาตามความเห็นของประชาชน	50
8	งานบริหารการศึกษาตามความเห็นของประชากร 3 กลุ่ม	53
9	งานบริหารค่านักวิชาการตามความเห็นของผู้บริหาร	82
10	งานบริหารค่านบุคคลตามความเห็นของผู้บริหาร	87
11	งานบริหารค่านกิจกรรมนักเรียนตามความเห็นของผู้บริหาร	91
12	งานบริหารค่านธุรการ การเงินและบริการตามความเห็นของผู้บริหาร	95
13	งานบริหารค่านความสัมพันธ์กับชุมชนตามความเห็นของผู้บริหาร	97
14	งานบริหารค่านวิชาการตามความเห็นของนักวิชาการ	100
15	งานบริหารค่านบุคคลตามความเห็นของนักวิชาการ	104
16	งานบริหารค่านกิจกรรมนักเรียนตามความเห็นของนักวิชาการ	106
17	งานบริหารค่านธุรการ การเงินและบริการตามความเห็นของนักวิชาการ	110
18	งานบริหารค่านความสัมพันธ์กับชุมชนตามความเห็นของนักวิชาการ	112
19	งานบริหารค่านวิชาการตามความเห็นของประชาชน	115
20	งานบริหารค่านบุคคลตามความเห็นของประชาชน	117
21	งานบริหารค่านกิจกรรมนักเรียนตามความเห็นของประชาชน	118
22	งานบริหารค่านธุรการ การเงินและบริการตามความเห็นของประชาชน	121
23	งานบริหารค่านความสัมพันธ์กับชุมชนตามความเห็นของประชาชน	123

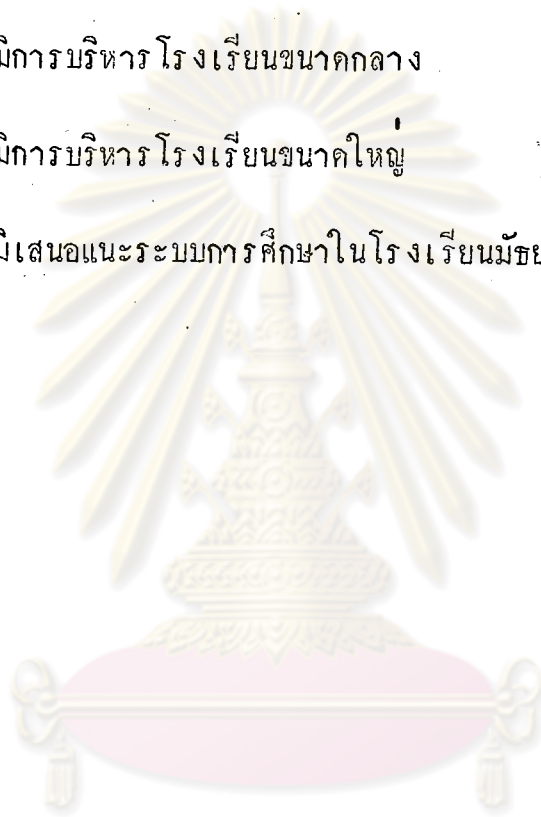
๕

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนขนาดกลาง	39
2	แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่	40
3	แผนภูมิเสนอแนะระบบการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย